

SVIESA

JORNAL
LITHUANO
"Šviesa" - Luz
Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
Rua Coronel Moraes, 338
SÃO PAULO

L. B. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS
Redaguoja: St. Pušys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoje Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų . . . . . 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai II

S. PAULO, 1936, Vasaris — Fevereiro 29 d.

N° 9 (23)

Daugiau rimtumo

Jau baigiame pirmą dešimtį metų, kaip mūsų kolonija čia São Paulo egzistuoja. Atrodo, kad dar neseniai, tarytum pernai, mes dar buvom ten tėvynėj Lietuvoj. Bet jau dešimtys metų baigia slenksti. Atvykę čionai ir sukūrę gyvenimą pradėjome jį tvarkyti naujais pagrindais ir reikia pasakyti, kad per tą laikotarpį daug kas gero yra padaryta, daug nuveikta, kuo kitos kolonijos pasigirti negali. Ir vis naujos idėjos, naujos mintys pradėjo gimti ir nauji sumanymai pradėjo atsirasti. Atrodė, kad viskas eina normaliu keliu prie laimingos ateities.

Bet, deja, pasirodė, kad mūsų kolonijos gyvenimas nėra ramus, jis pilnas klastos ir neramumų. Paskutiniai mūsų kolonijos įvykiai aiškiai tai parodo, Nors objektyviškai į tą dalyką žiūrint nėra taip baisu, ryt — poryt viskas vėl įeis į normales vėžes, bet iš šalies pažiūrėjus, ypatingai svetimtaučiams, atrodo, kad kas tai baisaus mūsų kolonijoje atsitiko. Ir kaipgi ne atrodys, jei šiandien įvairūs gandai, įvairios provokacijos, įvairiausios nesąmonės tarp savęs lenktyniuoja, kuomet dėl menkniekių stengiamasi sukiršinti visuomenę, kuomet iš adatos norima priskaldyti vežimą. Bet kodėl taip yra? Todėl, kad kolonijoje mažai rimtumo, kad vadovaujamasi daugiau įsikarščiavimu, negu šaltu protu, todėl kad atsitikus kokiam nors įvykiui tuo jau stengiamasi daryti išvadą, nei kiek patį faktą neišnagrinėjus ir nepažiūrėjus į jį rimčiau.

Todėl tenka sušukti: Vyrai, vardan šventos ramybės, meskime visi tuos gandus ir plepalus ir į dalyką pažiūrėkime rimčiau.

St. P.

3 milijonai dolerių kompensacijos

Š. Amerikoje, Virginijos valstijoje yra tiesiamas didžiulis plentas. Dirba apie 10.000 darbininkų. Neseniai pradėjus kasti per kalnus tunelį, darbininkai pradėjo nepaprastai sirgti ir mirti. Per 3 savaites mirė 400. Buvo pradėta tuoj ieškoti mirties priežasčių ir pasirodė, kad kaltos yra dulkių ir higieniškų sąlygų stoka. Mirusių šeimoms užvedė bylą Teisme, kuris, išnagrinėjęs bylą, padarė sprendimą, kad kompanija turi sumokėti šeimoms atlyginimą sumoje 3 milijonų dolerių.

Estijai nori kolonijos

Valdžios sferose iškeltas klausimas įsigyti kur nors atskirą koloniją estų emigracijai: Yra svarstomas pa siulytas nupirkti salą Gabrea, kur klimatas ir kitos gyvenimo sąlygos yra pakenčiamos.

Lietuvos sukilelių byla užbaigta

Telegrafo pranešimu, vasario 26 d. Lietuvos kariuomenės Teismas užbaigė svarstyti paskutinę sukilelių bylą Sulig išneštu sprendimu, 2 nubausti po 5 metus sunk. darbų kalėjimu, 5 nuo 1 iki 3 met. kalėjimu ir 3 ištepsinti. Tai paskutinė sukilelių byla.

Naujos sankcijos prieš Italiją

Kovo 2 d. Genevoje įvyksta Tautų Sąjungos 18-kos komisijos posėdis. Tos komisijos didžiama narių padarė pareiškimą, kad bus pritaikintos Italijai naujos sankcijos, daug sunkesnes, dėl kurių, manoma, karas turės pasibaigti. Be gazolino dar manoma uždrausti pardavinėti italams anglis, geležį ir neįleisti į uostus jokių italų laivų.

Klaipėdos seimelių rinkimai

Vasario 26 d. įvyko Klaipėdos krašto trijų apskričių: Klaipėdos, Silutės ir Pagėgių seimelių rinkimai. Rinkimai ėjo paprasta tvarka. Visi, turį daugiau kaip 21 metus ir apskritų gyvenę nemažiau kaip vienerius metus, turėjo teisės balsuoti. Nors seimeliai yra tik savivaldybinių organai, tačiau ir jie turi tam tikros politinės reikšmės, todėl į juos ėjo visos politinės grupės. Vokiečiai nors norėjo, bet bendrą sąrašą nesudarė. Lietuviai turėjo tris sąrašus: Laukininkų centras, Lietuvių visuomenės Sąga ir darbininkai. Kas laimėjo dar nežinia.

Prancūzai — rusai gyvena taikoje

Nors Prancūzija ir Rusija jau seniau buvo padariusios tarp savęs taikaus sugyvenimo sutartį, tačiau praėjus abisinių — italų karui pradėta svyruoti, kad ta sutartis gali likti bevertė. Dabar naujam ministerių kabinetui esant ta sutartis tapo peržiūrėta, išnaujo pasirašyta ir vasario 27 d. Prancūzijos parlamento tapo patvirtinta. Reiškia, prancūzai ir rusai gyvena taikoje.

A. a. Br. Steponaičio laidotuvės

Lietuvos spaudos pranešimais, a. a. Broniaus Steponaičio, ėjusio São Paulo Lietuvos konsulo pareigas, kunas sausio 20 d. tapo palaidotas Kau no kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo visos užsienio reikalų ministerijos personalas ir diplomatinis korpusas bei tūkstantinė žmonių minia.

Tai bent pašalpa

New Yorko miesto valdyba bedarbiams sušelpė už vasario mėnesį paskyrė 9 milijonų dolerių. Pašalpa bedarbiams yra duodama grynais pinigais ir drabužiais.

Liepsna šaudys tankas

Amerikos spauda praneša, kad išrastas naujas liepsnomis šaudys tankas Tai paprastas tankas, apginkluotas liepsnos-vaizdžiais. Šliauždamas pirmyn, tankas meta liepsnos sroves 100 metrų tolimon. Viskas nuo tos srovės pakeliui sudega.

Dabartiniam kare italų su abisiniais dar tokių nevartojama.

Misias apdėjo mokesčiais

Vokietijos spaudos žiniomis, Hitleris išleido įstatymą, kuriuo katalikų kunigų misijos apdėdomos tam tikru mokesčiu; už gautus pinigus už misijų atlaikymą tam tikrą nuosimtį kunigai turės mokėti valdžiai.

Alta Sorocabanoj plečiasi geltonasis drugis

«Correio Paulistano» iš vasario 28 d. pranešimu, Alta Sorocabanos rajone (Botucatu ir kitur) pradėjo plėstis geltonasis drugys (febre amarrella) Daug yra susirgusių. São Paulo esta dos Vyriausybė imasi griežtų priemonių tą epidemiją panaikinti.

Streikuoja Lenkijos darbininkai

«Havas» pranešimu iš vasario 27 d., Lenkijos angliakasiai Sosnovicų rajone skaičiuje 2.000 žmonių paskelbė bado streiką, r. ikalaudami algų padidinimą. Jau 6 dienos kaip streikuoja. Kasyklų vadovybė streikuojančių reikalavimus nenor patenkinti.

Šv. Kazimiero atlaidai

Kovo 8 d. Šv. Juozapo bažnyčioje bus iškilmingai apvaikščiujama Šv. Kazimiero, Lietuvos patrono, šventė (atkelta iš kovo 4 d.) Iškilmingos Misijos bus 11 val. Tą pačią dieną 8 val. ryto lietuviams pamaldos bus V. Anastazijos vengrų koplyčioje. Šv. Antano do Pary bažnyčioje lietuviams pamaldų nebus.

Padėka

Už gautus pinigus iš Gižų klebo no kun. Jeronimo Valaičio per São Paulo kolonijos kapelioną kun. B. Cugintą sumoje 200 milreisu L. Jaunimo S-gos «Viltis» reikalams išreikštamė širdingą padėką. B. J. S-gos «Viltis» Centro Valdyba.

VILTIECIU SUSIRINKIMAS

Kovo 14 d. 7 val. vak. rua Bandeirantes, 92, «Vilties» S-gos Bom Retiro skyrius darė savo visuotiną susirinkimą su pajvairintą programą. Bus paskaita, deklamacijos, dainos ir šis tas daugiau.

IVAIRIOS ŽINIOS

Sugrįžo Arkivyskupas

Šiandien, vasario 29 d., 8 val. ryto sugrįžo iš Rio de Janeiro São Paulo Arkivyskupas Stoty jį pasitiko vyskupas sufraganas, gubernatoriaus atstovas ir daug kunigų.

— Didžiausias laivas pasauly bus užbaigtas šių metų gegužės mėnesį. Jis tapo pradėtas 1934 m. Anglijos karaliaus Jurgio V pastangomis. Priklausys «White Star Line» bendrovei ir vadinsis «Rainha Mary».

Prie jo pastatymo dirba dieną ir naktį 5.000 darbininkų. Šio laivo didumą galima spręsti iš to, kad jame įrengta 5.000 stalų keturiems žmonėms kiekvienas. Sveria 87.000 tonų. Siame laive bus net aikštė futbolui lošti.

— Afrikoje, Abisinijoje, pradėjo plėstis nauja ligos epidemija — miego norėjimas. Čia žmogus kalba, staiga krinta ir užmiega, bet miega savaitę ir daugiau. Po to atsikelia ir vėl sveikas. Italų kariuomenėje fronte jau keletą tokių atsitikimų buvo. Bijoma, kad visa armija neužmigtu.

— Iš Graikijos į Berlio sporto Olimpiadą sportininkai vyksta pėkšti.

Karnavalas

Kas tai yra karnavalas, tai tik Brazilijos gyventojai gali pasakyti. Svetimtaučiai, nemačiusiam karnavalo, trumpais žodžiais negalima išaiškinti. Gal šiek tiek atitiks tikrąybę, jei pasakysim, kad karnavalas yra tai visų žmonių, senų ir jaunų, vyrų ir moterų, suaugusių ir vaikų nevietiškas dukimas gatvėse, pinigų aikvojimas ir laiko praleidimas be jokių rūpesčių, be jokio kreipimo dėmesio į tai, kas esi, kur esi, su kuo dalyvauji ir kokios iš to ryto bus pasekmės.

O tos pasekmės nekoksios. Gerai, jei kišeniu šiek tiek liko pinigų, bet dažniausia buna taip, kaip vienas poetas yra pasakęs: «O kišeniu vėjas pučia...» Reikia iki naujam «pagamento» vien tik «faijā» bado į akis.

Bet ir kitokios pasekmės nekoksios. Štai «A Gazeta» iš vasario 26 d. rašo, kad iš «padukimo» karnavalo dvasios apsvaiginti 7 žmonės bandė persikirti su šiuo pasauliu, iš jų 4 dingo amžinai, o vienas vyras savo žmonai pagaminęs «liepsnos» suknelę norėjo ją degančią išvesti į gatvę ir tuo vaizdu gerėtis, bet dėja, jį krito beveik sudegus, o jis pateko į «belangę», kad atgailą daryti.

Ir ne tik jis vienas ten pateko! Jei šiandien tos «atgailos» sargų paklaustumėm, kiek ten «sugriėšijusių», buvo, tai gautumėm atsakymą, kad buvo daug.

Bet karnavalas jau praslinko. Pats gyvenimas vėl tapo realybe, kol antras karnavalas neatvyks. O ten ir vėl tas pats. Ir taip be galo ir be pradžios.

Šakelė.

Sis bei tas

Metrikų reikalingumas

Mūsų tautiečiai, išvykdami iš Lietuvos, visai ir nepagalvojo, kad kuomet nors vaikams bus reikalingi gimimo metrikai. Manė, kad užteks tik paso, kuriame visi vaikai paprastai buna įrašyti. Bet, pagyvenus kurį laiką Brazilijoje, pasirodė, kad vaikų, dabar jau suaugusių, gimimo metrikai yra būtina reikalingi. Nei į brazilų mokyklas, nei į kitokią kokią nors įstaigą, pagaliau nei į fabriką, bendrai į darbą be metrikų nepriimama. Iš pasų ištraukos apie vaikus ir jų amžių neužtenka.

Paprastai tėvai kreipiasi Lietuvos prašydami atsiųsti metrikus tada, kada tokie metrikai čia jau yra reikalingi. Bet kol ateina, kol padaro jų vertimą, tai pasitaiko, kad jau buna per vėlu: ar vietos jau nėra, ar sąlygos pasikeitė ir t. t.

Todėl patariam tėvams pasirūpinti tokiais metrikais jau išanksto. Jei dabar jie nereikalingi, tai gal bus reikalingi kiek vėliau, nes ir priežodis sako: «Atsarga gėdos nedaro».

— o o o —

Reikės laikyti egzaminus

Einant išleistu São Paulo estados vyriausybės dekretu, visų įstaigų, esančių valdžios žinioje, valdininkai, brazilai ar svetimtaučiai, privalo mokėti teoretiniai ir praktiniai portugalų kalbą. Iš čia reikalaujama, kad jie pristatytų liudijimus apie egzaminų išlaikymą.

Teko patirti, kad ir iš svetimtaučių mokytojų tokie liudijimai irgi bus reikalaujami ir, kaip teko girdėti, jiems egzaminai netrukus bus paskirti. Reikia, Brazilijoje įvedama tokia pat tvarka, kaip Europoje, kur svetimtaučiai, norėdami užimti kokį nors vietą, turi laikyti iš kalbos egzaminą.

Mūsų jaunesniesiems

Is žurnalo „Viltis“ N. 11.

Vaikų prietelis kreipdamasis į mokinius, naujus mokslo metus pradėdamas, tarp kito ko sako: — Dabar kyla klausimas, kodėl mokomės savo lietuvių mokykloje. Esame daugumas gimę Lietuvoje iš tėvų lietuvių. Daug girdime pasakojimų iš gimtinės šalies. Sie pasakojimai mums yra malonūs, norime kuo daugiau klausyti, žinoti, kas tai yra mūsų tėvų, protėvių

sunkiai atkovota šalis. Už tai ji ir yra brangi lietuviams. Lankydami brazilų mokyklas nieko negirdėtume, apie tėvynę — Lietuvą.

Čia prietelis pasakė tikrą tiesą. Bet, dėja, yra kitokių «prietelių», kurie veikia atbulai ir dargi net įkalbinėja vaikučiams, kad savų lietuvių kalboje, pamokų nelankytų ir į mokyklą visai neitų. Liūdnas reiškinys, bet tikimės, kad ir jie irgi susipras ir taps mūsų jaunesniųjų tikrais prieteliais.

JAUNIMO ŽURNALAS „VILTIS“

Jau išėjo iš spaudos jaunimo žurnalo «Viltis» šių metų pirmas numeris už sausio — vasario mėnesius. Jį redagavo du redaktoriai: p. P. Korsakas (3—14) ir St. Puišys (1—2 ir 15—16 puslapius).

Šis numeris gan rimtas ir įdomus. Jame yra daug įvairių pasiskaitymų, įvairenybių, beletristinių rašinių ir šiaip rimtesnių straipsnių, kaip p. J. Stankūno «Lietuvių Tautos Menas», p. St. Butrimo «Sportas» ir Dalia Onos apie mandagumą. Taip pat yra pažymėti svarbesni mūsų kolonijoje įvykiai, kaip Bažnyčios pašventinimas ir kiti. Mūsų jaunesnieji irgi taip nepamiršti, ir jie šiame numery turi sau pasiskaitymų.

Zodžiu — šis numeris yra visiems rekomenduotinas.

BOKSININKU SARASAS

New Yorko pasaulinė bokso komisija po ilgų nagrinėjimų ir išvedžiojimų priėjo išvados, kad pasauly yra tik 10 tikrų profesionalų boksininkų, kurie tik gali suždominti bokso mėgėjus. Kiti visi tik taip sau.

Šis sąrašas taip atrodo: 1. Joe Louis (negras, busimasis čempionas), 2. Braddock (dabartinis čempionas), 3. Max Schmelingas (vokietis), 4. Primo Carnera (italas), 5. Tommy Loughrau, 6. Max Baer (žydas), 7. Hankinson, 8. Charles Retzlaff, 9. Buddy Baer ir 10. Walter Nensel. Mūsų Charkey — Žukauskas į sąrašą neįtrauktas. Žinoma, kiti boksininkai irgi gali boksuoti, bet jie rimtais neskaitomi.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

aukų lapų sąrašą įsirašė po 10 milreisu

- 274. Blekaitis Antanas
- 275. Kupčiūnas Vacys
- 276. Mateliasukas Juozas
- 277. Kupčiūnienė Agota
- 278. Arbočiūnas Stepas
- 279. Arbočiūnė Emilija
- 280. Grigaliūnas Vacys
- 281. Žilinskienė Elena
- 282. Pranuskevičienė Ap.
- 283. Pongonis Antanas
- 284. Pongonienė Anelė
- 285. Pongonytė Ona
- 286. Kupčiūnaitė M.
- 287. Kupčiūnas Kazys
- 288. Kupčiūnaitė Elena
- 289. Civiškas Juozas
- 290. Civiškas Vincas
- 291. Civiškas Antanas
- 292. Katėnas Antanas
- 293. Rukšėnas Silva
- 294. Rukšėnienė Uršė
- 295. Lingė Kostas
- 296. Lingienė V.
- 297. Mačulis Jonas
- 298. Mačulienė V.
- 299. Mačulis Juozas
- 300. Rudminienė Julė
- 301. Jakonienė Elena
- 302. Juodutis Juozas
- 303. Umaras Pranas
- 304. Grigaliūnas Tomas
- 305. Šinkauskas Al.
- 306. Stankevičius L.
- 307. Kiškauskas St.
- 308. Sinkevičius Jonas
- 309. Katauskas Vincas
- 310. Malinauskas Jurgis
- 311. Vilčiūnas Ignas
- 312. Rudzionis Julius
- 313. Valiulienė Ona
- 314. Lašinskienė Ona
- 315. Januškevičius St.

- 316. Tiškauskas Kazys
- 317. Tiškauskienė Uršė
- 318. Banevičius Juozas
- 319. Banevičienė Julė
- 320. Stankevičienė Jieva
- 321. Šimanauskas Edvardas
- 322. Šimanauskienė Julė
- 323. Šimanauskas Česlovas
- 324. Vidmantas Alfis
- 325. Vidmantienė Elena
- 326. Saikauskas Balys
- 327. Sabaliauskas Juozas
- 328. Margarida Santa Elena
- 329. Kiliotaitis Jonas
- 330. Vorosiła Jonas
- 331. Vorosiėnė Zotija
- 332. Lazauskaitė Emilė
- 333. Lazauskaitė An.
- 334. Zvycevičienė Ona
- 334. Koženiauskas Pranas
- 336. Koženiauskas Jonas.

BAŽNYTINĖS ŽINIOS

A p k r i k š t y t a

Henrikas, Alfredo ir Bronislavos Citavičiūtės Lipskių sūnus.
Vytautas, Antano ir Elenos Šilinaitės Gylfų sūnus.

P a d ě k a

Villa Bellos Moterų Draugijai už įtaisymą stacijų Šv. Juozapo bažnyčioje, 300 milreisu vertės ir ponif Minkevičienei Aleksandrai už paaukotą didelį medinį kryžių šventam vandeniui, vertės 200 milreisu, Liet. Kat. Šv. Juozapo B-nės Valdybos ir Statybos K-to vardu tariu širdingą ačiū.
Kun. B. Sugintas.

SPAUDA

Paziūrėjus į pasaulio visus ivykius galime pasakyti, kad gyvename įtempto tempo laikmeti. Idejos, paziūros, ivykiai keičiasi neapsakomu greitumu. Kas vakar buvo atkakliai skelbiama ir persama, šiandien jau pamirštama. Kas vakar buvo tokių paziūrų, šiandien jau kitokių. Socialistas virsta tautininku, o fasistas eina prie demokratinės srovės ir net tampa kraštutinumo pasekėju. Istorijs, rodosi, ne rimtu žingsniu žengia, bet suoliais šoka. Ir jei šiandien kas neina kartu su gyvenimu, jis atsilieka — ne dienomis, ne mėnesiais, bet dešimtmečiais.

Šiandien kiekvienas turi ne tik sekti savo asmeninį, šeimyninį ir profesinį gyvenimą, bet domėtis ir dalyvauti visuomeniniame ir organizaciniame gyvenime, nes izoliuotų nei atskirų žmonių, nei šeimų nėra. Kas atsilieka nuo to įtempto tempo, tas yra tuoj kitų aplenkiamas, paglemziamas ir iš gyvenimo, kaip nereikalingas griozdas, išstumiamas.

Kas gi daryti? Reikalinga gyvenimas sekti, gyvenime viešame dalyvauti, ivykiuose orientuotis ir turėti tvirtas paziūras ir tvirtą ideologiją. Napoleonas pasakė: «Tvirtas nusistatymas aukščiausia išmintis». Bet tvirtą ideologinį nusistatymą reikia įsigyti, įsigijus jį palaikyti ir juo savo privatinį bei viešą veikimą pagrįsti.

Bet kokios priemonės yra tam visam įgyti? Svarbiausia priemonė — tai spauda.

Spauda — tai galybė, kuri ir patrankų sovinių nebijo, kuri pasaulio nuomone ir nusistatymą kuria, su kuria skaitosi vyriausybės, diktatoriai, diplomatai, politikai ir kiti. Visi nori spaudą turėti ar bent ją palenkti savo pusėn, kad juos palaikytų ir jų darbams pritarų.

Bet spauda — tikroji spauda turi būti objektyvi — nieku nepalenkiama ir nieku nepaperkama ir turi vadovautis tik teisingumo nuostatais.

Bet, dėja, tikrąją spaudą yra įvairios spaudos, yra net ir tokia, kuri vieton naudos atneša daug žalos, kuri net kiršina visuomenės narius vienus prieš kitus, kad «sudrumstam vandeny daugiau žuvų sugauti».

Mums katalikams su tokia spauda nepakeliui. Mes turime skaityti savo spaudą, ją palaikyti ir į ją rašyti. Mūsų pareiga — ją plačiausia paskleisti tarp žmonių.

Čia Brazilijoje tokia spauda yra «šviesa».

Tad ją palaikyti yra visų pareiga.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET
LIETUVIUI «ŠVIESA»
NEPRAŽUS.

Baznytinė Kronika

Bendruomenės susirinkimas neįvyko

Dėl mažo skaičiaus atvykusių na-
rių L. Kat. Sv. Juozapo b-nės meti-
nis visuotinis narių susirinkimas,
šauktas vasario 23 d. Šv. Antano do
Pary bažnyčios salėje, neįvyko.

Apie antrą susirinkimą bus pra-
nešta atskirai per spaudą.

Lenkų pamaldų nebus

Tvarkant pamaldų Sv. Juozapo
bažnyčioje tvarkaraštį nusistatyta lai-
kinai jokių pamaldų lenkų kalboje ne
daryti. Šis klausimas bus galutinai
išspręstas, kai atvyks antras kunigas.
Kol kas pamaldos bus laikomos tik
lietuvių kalboje.

Portugalų kalboje bus laikomos
tada, kada susiras atitinkamas brazili-
kų katalikų skaičius, kurie pareikš no-
rą pamaldas turėti savo kalboje ir tai
tik tada, kada Sv. Juozapo bažnyčia
gaus visas parapijos teises.

Šv. Juozapo atleidai

Einant L. K. Sv. Juozapo B-nės
Valdybos nutarimu iš vasario 21 d.,
Sv. Juozapo šventė bus iškilmingai
švenčiama kovo 22 d. savo Sv. Juo-
zapo bažnyčioj (ši šventė tapo perkelta
iš 19 kovo į sekmadienį kovo 22
d.)

Pamaldos bus laikomos 11 val.
ryto.

Ta dieną sv. Antano do Pary
bažnyčioje lietuviams pamaldų nebus.

Stovyla bus pakeista

Nupirkta Sv. Juozapo stovyla,
kuri randas dabartiniu metu bažnyčioj,
bus pakeista kita daug didesne, kuri
ir bus pastatyta didžiajame altoriuj.

KAS BUS, KAS NEBUS, BET LIETUVIU „ŠVIESA“

NEPRAŽUS.

Škotijos lietuviai

Škotijos lietuvių kolonija yra se-
na. Yra žmonių, kurie ten gyvena
jau po 70-80 metų ir net senelių gi-
musių tėvai. Tautiniu atžvilgiu Škoti-
jos lietuviai stovi gan aukštai. Jie
gyvai atjautė visus Lietuvos vargus
ir laimėjimus ir šiandien rupinasi sa-
vo vaikučius išauklėti gerais lietu-
viais.

Nors mokyklų jie neturi, tačiau
šis klausimas yra sutvarkytas tinkam-
ai. Vieton mokyklų turi 4 vakari-
nes mokyklėles: Bellshill su 40 vaiku-
čiais, Motherwell su 20 v., Graigneuk
su 20 v ir Blantyre su 15 vaikučiais.
Dar manoma atidaryti tokias mokyk-
lėles Glasgove ir Carfine.

Bellshille Lietuvių Kat. Darbinin-
kų S-ga leidžia laikraštį „Išeivių Drau-
gas“, kuris dabartiniu metu aptarnau-
ja visus visos Didžiosios Britanijos
(Anglijos) reikalus.

Ši organizaciją geriausia veikia
Lietuvių Katalikų Moterų Draugija,
katalikų darbininkų ir Jaunimo Sa-
jungos.

Tikybinis reikalus aptarnauja
kun. Gutauskas.

Katalikų Univer- sitetui 60 metu

Šiais metais sausio mėnesį Pary-
žiaus Katalikų Universitetas apvaik-
čiojo savo 60 metų gyvavimo sukak-
tuves. Yra tai viena iš svarbiausių
mokslo įstaigų vietoj Prancūzijos.

Šis universitetas (iš pradžių jis
buvo vadinamas Katalikų Institutu)
yra įkurtas 1875 metais, bet pradėjo
veikti tik 1876 m. sausio mėnesį. Jo
rektorium dabartiniu metu yra mon-
sinjoras Baudrillat. Prancūzų Akade-
mijos narys, siemet Popiežiaus Pijaus
XI pakeistas kardinolu. Jis yra žino-
mas mokslininkas ir garsus istorikas.
Jau 28 metai kai jis vadovauja šiai
didžiajai katalikų institucijai.

Šiame universitete kasmet moko-
si apie 3.000 studentų, jų tarpe keli
lietuviai.

Iš profesorių pažymėtini: D-ras
Branly, radio principo išradėjas ir
Ives Dela Brifere, garsus tarptautinės
teisės žinovas.

Eugenijus Sabaliauskas, S. S.

Raupsuotųjų apastalai

Tiems, kurie mėgsta apie vienuo-
lius ir kunigus prisiekti visokių bū-
tų ir nebūtų dalykų, vertėtų nors čia
mesti savo akį — ir, jei turėtų savi-
garbos, tokie burnotojai turėtų bent
prieš šiuos faktus nutilti.

Baisus siaubas apėmė Okeanijos
gyventojus, kai 1860-tais metais paskli-
do žinia, jog nepermaldaujami raupsai,
kuriuos visi tarė seniai dingus, siuo-
čia Ramiojo Vandenyno Havajų salo-
se. 1873-iais metais pirmoji Molo
kai ligoninė atvėrė savo duris 797-
iems nelaimingiesiems, iš kurių 311
mūrė tais pačiais metais. Protestantas
Walteris Gibson, aplankęs tą baisios
rykštės paliestą kraštą ir išvydęs savo
akimis baugfios, piktai žmoniją naikina-
nčios ligos veidą, rašė: „Jeigu nors
vienam iš krikščionių kunigų: pamoks
lininkų ar vienuolių sesučių ateitų
įkvėpimas nuvykti tenai ir pasiaukoti
tiems vargšams suraminti, — tai būtų
karališka širdis, kurios vardas, įrašy-
tas aukso raidėmis, turėtų verfingai

per amžius spindėti žmonių meilės ir
dėkingumo pastatytame paminkle“

Vienas jaunas kunigas belgas,
tuomet 33-jų metų, išgirdęs tą šūkį,
tarė: „Aš esu pasirengęs“. Ir tėv.
Damijonas išvyko gyventi tarp tų pas-
merktųjų.

Walteris Gibson, tai sužinojęs,
vėl rašė: „Mums nesvarbu, kokios to
žmogaus teologiškos pažiūros: jis, be
abejio, yra krikščionijos karžygis, ver-
tas visų pagarbos“.

Neilgal trukus prasidėjo ilga sek-
vestracijos litanija. Valdžia uždraudė
tėvui Damijonui peržengti ligoniams
paskirtos teritorijos ribas ir susieiti su
kitais misijonieriais. Tai buvo itin
skaudus smūgis jauno levito širdžiai;
vis dėlto jis klusniai nulenkė galvą ir
tarė: „fiat“ vien dėl Dievo meilės.

Iš pradžių ir jis, kaip seniau
sv. Pranciškus Keaveras Florencijos
ligoninėje, turėjo nugalėti savo jautrią
prigimtį. „Raupsuotųjų žaidų ir pra-
kauto dvokimas — prisipažino jis, —
buvo tiesiog svaiginantis, nepakelia-

„Šviesos“ Redaktoriui atsakymas

Į Tamstos, p. Redaktoriau, klausi-
mą: dėl ko aš skaitau „Šviesą“, atsa-
kau:

Dėl to, kad „Šviesa“ yra kelro-
dis kiekvienam doram lietuviui — katali-
kui, jame tuščių beverčių straipsnių
nerasi, o vien tik telpa naudingi pa-
mokinantys aktualūs rašiniai ir trum-
pos, bet reikšmingos ir įdomios ži-
nišios.

Be to „Šviesa“ talpina įvairia-
sius pranešimus ir kitokias žinias, ku-
rios yra naudingos visiems lietuviams
ir nesireklamuoja kokio nors vieno
luomo gynėju, bet tarnauja lygiai vi-
siems žmonėms.

Todėl ir privalo šią „Šviesą“
skaityti visi lietuviai.

P. Petropolietis.

KOMUNIZMAS TEORIJOJ IR PRAKTIKOJ

Buvęs Meksikos prezidentas Cal-
les buvo didelis komunizmo šalinin-
kas, nors pats turėjo didelį ūkį — fa-
zendą „Šventoji Barbara“.

Dabar 200 komunistų šeimų įsi-
brovė į tą fazendą norėdami ten įs-
teigti komunistinę koloniją.

Calles kreipėsi į policiją pagal-
bos prašydamas prieš įsibrovėlius ko-
munistus. Tačiau policija atsakė:

— Skelbei komunizmą, dabar nau
dokis jo vaisiais.

Daug kavos parduota

1935 metais Brazilija eksportavo
užsieniui 15 329.403 maišus kavos už
17.374.000 svarų sterlingų.
1934 metais eksportuota mažiau
vienu milijonų maišų.

Sukilo abisinių kariuomenė

Italų spaudos pranešimu, vasario
23 d. abisinių kunigaikščio Dosta kariuo-
menės dalis buvo sukilus, atsiskyda-
ma eiti į frontą. Įvykusiam mušy
tarp sukilėlių ir legalistų krito virš
300 kariėvių.

Didžiausias na- mas pasauly

Yra New Yorke, tarp gatvės 34
ir Quinta Avenida. Šis namas turi
aukščio 1.250 metrų, yra 85 aukštų ir
jo statyba kainavo 55 milijonai doli-
rių. Turi 6.000 langų ir 350.000 lem-
pų Elevatorių yra 62.

Šis namas tapo pastatytas per
5 mėnesius ir 11 dienų.

Statyboje suvartota 10 milijonų
plytų ir 60 tūkstančių tonų geležies.

Namas pastatytas 1930 metais.

Daug žmogžudysčių

Einant paskelbtais daviniais Š.
Amerikos teritorijoj kas 45 minutės
buna viena žmogžudystė.

Paleisti politiniai kaliniai

Vasario 22 d., einant Ispanijos
Parlamento nutarimu, tapo paleisti iš
kalėjimų politiniai kaliniai skaičiuje
apie 3000 žmonių.

Mirė karo ministeris

Telegrafo pranešimu, vasario
23 d. mirė Argentinos karo ministeris,
generolas Rodriguez.

Už raudoną kaklaraištį 6 mėn. kalėjimo

Vasario 24 d. Frankforto (Vokie-
tijoje) Teismo Tribunolas nubaudė 6
mėn. kalėjimu vieną vaikina už tai,
kad jis nešiojo raudoną kaklaraištį.
Ir padarė bendrą sprendimą, kad rau-
donus kaklaraiščius negalima nešioti.

Kooperacijai palengvinimai

Agrikultūros Sekretoriato Koope-
racijos skyrius skelbia:

1935 m. Lapkričio 11 d. išleistas
dekreτας N. 7.417, kuris buvo paskelbtas
Vyriausybės žiniuose (Diario offi-
cial) teikia didelių privilegijų koopera-
cijų bendrovėms veikimo, kreditavimo,
transporto ir mokesčių atžvilgiais.

Transportas — duodamas visais
susisiekimo keliais 10 nuosimčių nuo
laidos per penkerius metus, jei to
kios bendrovės yra susikurusios prieš
dekreto išleidimą arba po išleidimo
dviejų metų bėgy. Reiškia, jei lietu-
vių ūkininkų kooperacijos bendrovė
„Grūdās“ įsikurs iki 1937 m. Lapkri-
čio 11 d., tai ji irgi naudosis tomis
privilegijomis.

mas. Ne vieną kartą, atlikdamas kun-
nigo pareigas, buvau priverstas užei-
kimėti nosį ir bėgti lauk į tyresnį
orą“.

Tačiau greitai laiku ne tik perga-
lėjo pats save, bet net, kaip sv. Pran-
ciškus Ks., pasiekė tokį herojiškumo
laipsnį, kad net bučiuodavo jų žaizdas.
Jis juos gydydavo, aptarnaudavo,
šluodavo jų palapines, juos valgydin-
davo ir mirusius pamaldžiai palaidoda
vo artimose kapinėse. Tokiu savo ne-
paprastu rūpestingumu pripratino ir
labiau užkietėjusias širdis ir įgijo ligo
nfluose dvigubą autoritetą: kunigo ir
gydytojo. Bet kokio prestižo ir pa-
traukiančios meilės nepasiekė jo žo-
džiai, kai, kreipdamasis į vargšes aye-
les, galėjo sakyti:

„Mes — raupsuotieji! Siurpi li-
ga atkeršijo ir su ja kovojančiam
karžygiui. Nuo 1876 metu jis pats pa-
sidarė raupsuotas tarp raupsuotųjų,
pats save vadindamas „gyvu palaido-
tu“.

Tėvą Damijoną ištikusi nelaimė
nė kiek nesumažino jo nepaprastos
drąsos. Dažnai su ramiu ir besisyp-
sančiu veidu kartodavo: „žingsnis po
žingsnio, palengva lipu į Kryžiaus
kalną ir greit pasieksiu Golgotos vir-
šūnę“. Ilgai jis lipo.

Jo Kalvarijos kelionė truko 16
metų: pasiekęs viršūnę, 1889 m. balan

15 d. šventai mirė tos pačios ligos pri-
bloktas, kurią, palikęs tėvynę ir arti-
muosius, buvo atvykęs gydyti.

Tėv. Damijonas, tai vienas iš
daugelių tų Katalikų Bažnyčios didvy-
rių, kurių pavyzdys skatina šimtus
narsuolių žengti jų numintais keliais
ir nešti užuojautos, suraminimo ir
meilės žodį tai nuskriaustajai žmoni-
jos daliai.

Ilgo misijonierių darbo ir suma-
nių tyrinėjimų dėka šiandien nuosta-
biai pagerėjo raupsuotųjų būklė ir jų
gydymo sąlygos. Daugiau jie jau ne
belaikomi visų atmetams ir vengia-
mais — kadaise pasmerktais bas-
tytis po tyrus ir mirti iš skurdo ir ba-
do. Tapę krikščioniškos meilės objek-
tu, jie surandami, grupuojami užuo-
jautos, paguodos ir šypsenos skraistė-
je. Modernioji aseptika, kurią misij-
jonierius tėv. Loiselet pritaikė raupsų
gydymui, išmokė kapelionus ir prižiū-
rėtojus apsisaugoti, kad neapsikrėstu.
Vis dėlto pavojus nėra visiškai paša-
lintas, ir iki šiol didesnė kunigų ir se-
sučių dalis krito jų pačių pasišventi-
mo aukomis.

(b. d.)

IVAIRENYBES

Amerikos juodukai baltėja

Vienas žymus New Yorko gydytojas ir sociologas tvirtina, kad Amerikos negrų odos spalva iš kartos į kartą šviesėja. Tai pareina ne nuo mišrių vedybų tarp baltųjų ir negrų, bet nuo klimato ir žmogaus kuno prisitaikymo aplinkumai ir meteorologinėms sąlygoms.

Gydytojo tvirtinimu, šiandien grynai juodi negrai sutinkami Jungtine Amerikos Valstybėse žymiai rečiau, negu prieš 30 metų. Jo nuomone po kokių šimto metų grynai negrai Amerikoje visai išnyksia.

Vėliava iš žmonių plaukų

Europietis vargu įsivaizduoja, kaip japonų jaunimas domisi visais viešaisiais ir tautiniais savo krašto reikalais. Tačiau didžiausios patriotės yra mergaitės, nors moterys Japonijoje dar neseniai teįsileistos į viešąjį gyvenimą.

Jos, pasirodo, karų dalykams domisi aistringiau, kaip berniukai. Mergaitė japonų patriotizmą geriausiai liudija šitoks faktas. Neseniai 800 japonų paaukojo savo plaukus, kad iš jų būtų pagaminta kariuomenės vėliava. Ji jau pagaminta. Tai raudonos baltos spalvos audinys, su japonų tautinio simbolio — tekandžia saule. Vėliava bus iškilmingai įteikta vienam japonų gvardijos pulkui kad, anot plaukų aukotojų, „artimiausiam mūsų plevėsuotų pulko priešakyje ir vyrams įkvėptų ypatingo narsumo ginant tėvynę“.

Laikraštis tinginiams

Laikraščių ir žurnalų skaičiumi Europoje pasiekė rekordo Paryžius. Nėra gyventojų grupės, kuriai nebūtų leidžiamas savas laikraštis. Pagyvenusių moterų, senelių, netekėjusių, net ir uošvė turi specialius jų reikalingus laikraščius.

Veltui!

Išrūpinu planą iš Prefektūros namų statybai tam, kas pirks sklypą Vila Zelinoje. Dėl sąlygų kreiptis pas

KARLOS KORKIŠKO Av. ZELINA Nr. 33 Villa Zelina.

LIETUVIAI KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis „šviesa“ yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiga yra jį visokeriopai remti teikiant jam įvairių žinių ir užsiprenumeruojant netik sau, bet ir saviškiems, ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis „šviesa“ tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriškai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikraštyje „šviesa“.

Kiekviena profesija turi savo žurnalą: auto garažų savininkai ir namų sargai, kaktusų mėgėjai ir meškėriotojai, filealistai ir pensininkai, parlavėjai turgavietėse ir širdies ligų ligonys.

Netrukus Paryžiuje pradės eiti naujas laikraštis, skiriamas savotiškai gyventojų kategorijai — tinginiams ir dykaduoniams. Visi kurie nieko neveikia, nusistatę prieš visokį darbą, tame žurnale ras medžiagą, tinkamą jų interesams ir troškimams.

Bet ar laikraščio leidėjai įsitikinę, kad Paryžiaus tinginiai netingės ir laikraščio skaityt?

Kas klausia — neklysta

Klausimas. Turiu nusipirkęs São Paulo vienoje viloje sklypą žemės ir pasistatęs namuką. Liko tik tris ratas išmokėti. Dabar priverstas esu vykti Lietuvon, bet sklypą su namu parduot nenoriu. Kas man daryti?

Juozapas N.

Atsakymas. Tamsta palikite kam nors įgaliojimą, patvirtintą pas notarą (tabelião) tą sklypą su namu valdyti Tamstos vardu. Jis galės, sumokėjęs paskutines ratas, padaryti ir nuosavybės dokumentus [escriptura].

Klausimas. Noriu užvesti bylą Lietuvon prieš vieną aukštą valdininką už apšmeižimą mane ten spaudoje. Kaip tas padaryti?

Apšmeižtas.

Atsakymas. Jei Tamsta turite

pakankamai įrodymų, kad esate apšmeižtas, bylą užvesti galite. Tuo rei kalu pasiūskite kokiam nors advokatui Lietuvon įgaliojimą ir jis bylą užves. Įgaliojimą padarykite mūsų konsulate — rua Aureliano Coutinho, 10

Klausimas. Esu vedęs Brazilijoje civiliniu šliubu. Ji ne lietuvaitė. Dabar noriu grįžti Lietuvon, bet tik vienas, ją noriu palikti čia Brazilijoje. Ar busiu už tai sąbaustas? Ir ar galėsiu Lietuvon apvesti su kita?

Vedęs.

Atsakymas. Einant Brazilijos įstatymais Tamsta esi pilnoje to žodžio prasmėje vedęs. Jei ją pamesi, tai vis tiek ji, Tamstos žmona, prieš Tamstos turi teisės kibti, kol formaliai Teismo keliu nebus padarytas persiskirimas. Be tokio persiskirimo Tamsta vesti antrą syk negalite.

Lietuviai Katalikai!

Ar jau insiraset i aukų lapa---paveikslą statomos baznycios Villa Zelinoje reikalingams?

Ar jau aukavot josios statybai? Ar jau atlikot savo pareigą?

Jei dar ne, sta paskubėkit!

JUOKAI

Profesinis ginčas

Nemokanti virti šeimininkė patiekė pietums apyžalią mėsą. Vyras padarė pastabą.

Jauna moteriškė supyko:

— Mano brangusis, neužmiršk, jog tu vedei ne virėją.

Po kelių dienų naktį kitam kāmbariui pasigirdo bildesys.

Žmona tai išgirdo, pažadino vyrą ir išsigandusi sako:

— Kelkis, eik pažiūrėk, kas ten dedasi, gal vagys? — Kelkis pati,

neužmiršk, kad ne už policininko išteikėjai, — ramiai atsikirto vyras.

Ir pats stebisi

— Kaip išdrįsi tamsta vakar vakare bučiuoti mano dukterį?

— Gerbiamasis, dabar pamatęs ją dienos metu, aš pats stebiuosi.

Naujausia žinia

Redaktorius žinių rinkėjui.

— Ir tamsta tvirtini, kad tai yra naujausia žinia? — Naujutėlė, pone redaktoriau. — Gėdykis tamsta. Tai prasimanymas. Aš pats ją išgalvojavau prieš penketą metų. Taip?! Na tai prisipažinsiu atvirai. Aš tą žinią perrašiau iš prieškarinio laikraščio.

Senmergės skundas

Tuoj bus trisdešimts metų, Aš dar neženota.

Oi Dievuli, kam paskyriai Sunkią dalį tokią?..

Daug turėjau kavalielių, Bet visi apleido.

Ir likau viena, be nieko, Su raukšlėtu veidu... Kartais lankėsi Jonelis, Vidury naktelės,

Ir bučiavo rankas, kojas, Ir melsvas akeles... Jis „labanaktis“ pasakęs, Liepė sau miegoti.

Sako, būsi mano žmona, Mano išsvojota?..

Oi kaip miela prisiminti, Tuos zodžius Jonelio.

Bet pabudus anksti rytą, Randu tik vietelę... Cia jo būta, čia sėdėta, Cia zodėlį tarė.

O dabar viena sau sėdžiu... Liūdna pasidarė... Kad Jonelis nebūt žioplas, Mane apsvėstų.

Tai tikrai įsiai manyje, Visą džiaugsmą rastų... Bet tie vyrai besmėgeniai, Nor šešiolikinės.

O jie patys velniui likę, Žili ir praplikę... J. S.

✂ ✂ ✂

Padarysi gerą dovaną saviškiems Lietuvon, jei jiems užprenumeruosi 1936 metams

„ŠVIESA“

LIETUVIAI KATALIKAI

Neužmirškite, kad laikraštis „šviesa“ yra Jūsų organas. Tad Jūsų pareiga yra jį visokeriopai remti teikiant jam įvairių žinių ir užsiprenumeruojant netik sau, bet ir saviškiems, ne tik čia Brazilijoje, bet ir kitur gyvenantiems. Tik bendromis pastangomis laikraštis „šviesa“ tobulės ir didės.

Lietuviai biznieriškai turi taip pat žinoti, kad geriausiai yra savo skelbimus talpinti tik laikraštyje „šviesa“.

LIETUVIAI KATALIKAI

Tautietii!

Nelik neapsirinkęs šioje gražioje viloje sau žemės sklypo. Pigiausi mėnesiniai mokėjimai. Suteikiame statybai medžiagą.

Raštinės: { Centraline: Praça Antonio Prado, 3 sob. Tel. 2-5023
Villa Prudente: Rua Cap. Pacheco Chaves, 11
Vietoje: Avenida Zelina, 33. pas Carlos Korkiška.

Reikalingi agentai, kreiptis Villa Prudente raštinėn.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Diplomuotas Maskvos universiteto)

R. Ypiranga 193. 2 and. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: šiokiadieniai nuo 3 iki 9 val. vak.,
Sekmadieniai nuo 9 iki 12 val. Vidujinių moterų ir psichinių
bei nervų ligų. **SPECIALE KLINIKA VENERINIŲ LIGŲ.**
Greitas ir radikalus pagydomas triperio, bei sifilis.

Dr. A. Kandia ir M. Kogano LABORATORIJA

MEDICINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

Rua Barão de Itapetininga, 242 3-as aukštas.

Priėmimo valandos nuo 9 — 12 ir 3 — 7. Sekmadieniai 10—12.

Dr. A. Candia

Venerinės ligos:

Triperis (visose stadijose — aštrus ir kroniškas.) Sifilis.

Priėmimas nuo 9 — 12 ir nuo 3 — 7. Sekmadieniai 10 — 12.

Rua Barão de Itapetininga 242, 3 aukštas Telef. 4-0218.
Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.
Kalba lietuviškai.

Tautiečiai!

Visi kai vienas skaitykite

„ŠVIESA“

Jeigu norite žinoti, kas yra Lietuvoj, kas girdėt pasauly, kaip gyvena lietuviai iševiai čia Brazilijoj ir kituose kraštuose, jeigu norite susilaukti šviesios ateities svetimoje šalyje, jeigu norite kas savaitę turėti įdomių pasiskaitymų, juokų ir t. t., prenumeruokites ir skaitykit „Šviesą“.

„Šviesa“ yra tikriausias kiekvieno lietuvių iševio draugas ir tarėjas.

„Šviesa“ gvildena visus tuos gyvenimo klausimus, kurie vargstantiems ir moraliai ir dvasiniai Brázilijos lietuviams parodo kelią į šviesesnę ateitį.

„Šviesa“ lygiai baudžia visus blogus apsirėškimus, taip lygiai pagiria tai kas gera, nepaisant iš kurių šaltinių visa tai išeina.

Redakcijos adresas: São Paulo, Rua Coronel Moraes 338, „Šviesa“:

Pastaba: Iš provincijos pinigus siųsti Redaktoriaus vardu.

Dr. S. MEITIN.

Diplomuotas Vokietijoj ir Rio universiteto.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga
139 (senas 37-a)
salės 8 ir 9
Tel. 4-0715.

DANTISTAS

JOSÉ LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktikos. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parcelana, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir naktį. —

Salão „POLLA“

Ponioms (ir panelėms kirpimas plaukų, ondulavimas Marcel ir su van deniu. Permanente nuo 10 iki 20 mil reisy. Manikiuras ir veido masažas. Darbas atliekamas greitai ir gerai

Rua Carmo Cintra, 2.

APOLONIJA DEGUTIENE.

„ŠVIEA“

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz Stoties kioske,
  - 2) Prie pašto laiptų ir kampe,
  - 3) José Paulino vaistinėj,
  - 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
  - 5) Menkaičio krautuvėj — S Anna.
  - 6) Baužio krautuvėj — Bom Retiro,
  - 7) Kirilausko krautuvėj — Vilja Anastacia ir pas atskirus platintolus visuose miesto rajonuose.
- Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulatas—Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.

Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 338.

SKLYPU PARDAVINĖTOJAS

Įvairūs sklypai, įvairiose vietose įvairiomis kainomis ir įvairios paskolos bei namų statymas, kompanijos prieinamiausiomis sąlygomis ir žemiausiomis kainomis.

Kas tik interesuojatės žemių sklypams bile kurioje viloje, teiraukitės pas mane Villa Zelina, Av. Zelina, 24.

Juozas Augulis.

Vokiečių fotografijų įstaiga

“BERNARDO“

Isteigta 1890 metais
Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111
(senas n. 103) Tel. 4-5567
São Paulo

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-3693

Dr. A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.
LADEIRA PORTOGERAL 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março
2 andar, sala 4 e 5
Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto ir Consultorijos 2-5068.

Pastabos

Pikta provokacija

Turbūt niekuomet São Paulo lie tuvių kolonijos ramybė nebuvo taip sukrešta, kaip dabar. Ir tai vis dėl praveistos mokyklų reformos, geriau sakant dėl p. V. Naliavaikos perkėlimo iš Mokos į Bom Retirą. Nėgana to, kad buvo raginama Mokos mokyklą boikotuoti ir į ją vaikus neleisti, nėgana to, kad dėl šio dalyko kiti asmenys įvairiais būdais buvo šmeižiami, bet dabar tapo paleistos apyvartoti ir kitos piktos provokacijos, kad būk tai p. p. Juodgudį, Butrimą ir Serbeną kaip «komunistus» įskundę į policiją kolonijos kapelionas ir kad jie už tai buvo suimti ir t. t., ir t. t.

Cia turime pareikšti, kad juos kaip «komunistus» niekas į policiją nebuvo skundęs, tuo labiau kolonijos kapelionas, nes visi gerai žino, kokios jų yra politinės pažiūros, kad jie policijos nebuvo suimti, o jei buvo nuvykę į policiją, tai jie patys gerai žino, kokiu reikalu ir kas prie to dalyko prisidėjo.

Bet kodėl jie tokias provokacijas leidžia, mums nesuprantama. Viena tik galim pasakyti, kad tokios leidžiamos provokacijos kolonijai naudos ne atneš, tuo labiau tiems asmenims, kurie tokiomis provokacijomis užsiima, jokios garbės nesudarys, nes ateitis ir pats gyvenimas parodys viską ir teisybė išeis viešumon.

Fabrikuojamos įvairiausios nesąmonės

Kad dar labiau sudrumsti kolonijos ramybę, pradėta leisti apyvartoti visokios nesąmonės, kad girdi tie ir tie yra pasidavę tiems ir tiems, kad tas ir tas jau įvyko ir net pačią «Vilties» S-gą norima įvelti į politiką, prikalbėdami apie ją ir jos organą ne butų dalykų ir t. t.

Į tai turime pažymėti, kad tas viskas yra niekas kitas, kaip pikčiausia provokacija blogos valios žmonių leidžiama.

Mes nuo savo uždavinio neatsisakysim ir toliau eisim tuo pačiu keliu, kuriuo ejom iki šiol.

PASIKESINIMAS PRIEŠ STALINĄ?

Vasario 27 d. rusų užsienio reikalų komisaras pareiškė telegrafo agenturai «Havas» Maskvoje, kad paleisti gandai užsieny, buk tai buvo padarytas pasikesinimas prieš Staliną, kuriam tapo perskelta galva, neatatinka tikronybei.

— Ispanų inžinierių komisija išdirbo planą praveisti tunelį po Gibraltarą. Tunelio ilgis 35 kilometrai.

Dėmesio

Felčers Iz. Garlo

Trumpiausiu laiku pagydaus užkrečiamas (lyties) odos ir kitas ligas. Apžiūrėjimas ir adatos veltui. Priimu visomis dienomis bile kokią valandą

Villa Zelina

Rua 14, Nr. 9.

Bondės nuo Praça da Sé nr. 32

Autobusai nuo seno turgaus.

Revoliucija Japonijoje

Telegrafo pranešimu, vasario 25 d. Japonijos sostinėj Tokio įvyko kariuomenės sukilimas prieš vyriausybę. Sukilime dalyvavo virš 3.000 kareivių. Ministeris pirmininkas sukilėlių yra suimtas. Vidaus ir finansų ministrai užmušti.

Visame krašte yra paskelbtas apgulos stovis. Imperatorius suteikė karui ministeriui visas teises visame krašte įvesti tvarką.

te įvesti tvarką.

Sukilimo sukilimo dar nežinomos.

Gautos paskutinės žinios praneša, kad sukilėliai tapo numašalinti. Vieni vadai suimti. Sukilimo metu krito virš 100 asmenų.

Visame krašte ramumas viešpatuoja ir gyvenimas įėjo į normalias vėžes.

Abisinams vėl pradeda sektis

«Havas» pranešimu iš vasario 24 d., abisinams pasisekė Axum rajone samušti italus, paimant nelaisvėn didelį kareivių skaičių, 34 tankus, daug sunkvežimių, šautuvų ir kitokios amunicijos, 412 italų krito ir 15 parako sandėlių sunaikinta.

Taip pat pranešama, kad vadas Imru su savo kariuomene įsibrovė į italų pozicijas prie Makallé ir deda pastangas tą miestą paimti.

Italų pranešimai tas žinias atšaukė.

Mussolini nori taikos

Iš Londono pranešimu, Mussolini pasiuntęs savo atstovą Dino Grandį į Londoną tartis su anglų vyriausybe taikos klausimu.

Mussolini jau įsitikino, kad šis karas su abisiniais jokios naudos Italijai neatneš, dargi jei Italija ir laimėtų.

Stulomos taikos sąlygos: Negus

turi atsakyti nuo tų visų žemių, kurias užkariavo prieš jį vėsėpatavęs Menelikas. Tos žemės turi pereiti Tautų S-gos žinion, kuri jas valdyti pavestoms valstybėms, kurios turi savo kolonijų prie rubežių su Abisinija.

Negus, turbūt, su tomis sąlygomis nesutiks.

Dėmesio

Kas nori persiust pinigų Europon ar kitur, arba laiškus su apdraustu mokesciu, taip pat įvairius siuntinius per paštą tekreipiassi į

ARY BOTELHO

igaliota valdininka

Rua Siqueira Bueno, 92-A

Telef. 4-0389, 4-2881

ISNUOMOJAMA KRAUTUVĖ

Ipirangoj, Villa Independencia

Įnuomuojuama krautuvė su 2 kambariais ir virtuve. Yra lentynos, 2 bufetai ir geladėira.

Rajonas apgyventas svetimtaučiu. Kreiptis pas savininką — rua Auro Verde, 94.

DARBININKAMS SVARBU ŽINOTI

1935 metais įvykusioj Tautų S-gos tarptautinės darbo organizacijos konferencijoj priimta speciali darbininkų reikalų konvencija, kuri turi didelės svarbos svetimsaliams darbininkams. Prie tos konvencijos prisidėjo (ją patvirtino) beveik visi Tautų S-gos nariai. Jų skaičiuje ir Lietuva. Bra zilija irgi prisidėjo.

Toje konvencijoj nustatyta, kad prisidėjusi prie konvencijos valstybė pasižada teikti kiekvienos kitos, prisidėjusios prie šios konvencijos, piliečiams, kurie bus ištikti nelaimingų darbo atsitikimų, įvykusių jos teritorijoj, tokią pat pagalbą ir paramą, kaip saviems piliečiams.

Ši traktavimo lygybė turi būti laiduota svetimsaliams darbininkams visiškai neatsižvelgiant į jų gyvenamą vietą.

Reiškia nuo 1935 metų Lietuvos darbininkai, gyvenantieji užsieny, turi būti lygiai traktuojami su vietos savais darbininkais. Visų teisės yra lygios.

Padarysi gerą dovaną saviškiems Lietuvoj, jei jiems užprenumeruosi 1936 metams

«ŠVIESA»

Villa Zelinoj Jūsų ateitis

Būdami Villą Zelinoj neužmirškite užėiti pas Karlos Korkišką, Avenida Zelina Nr. 33. Čia Jūs galėsite pasiteltariauti ir pasirinkti sau žemės sklypą išsimokėjimui gražiausioje vietoje ir geriausiomis sąlygomis.

Taip pat duodu išsimokėjimui visą madžiagą namų statybai.

Kreipkitės tik pas Karlos Korkišką, Av. Zelina Nr. 33

visomis dienomis nuo ryto iki vakaro.

LIETUVA

Lietuvos importas

Per ištisus 1935 metus Lietuva įsivežė iš užsienio įvairių prekių už 127 milijonus litų.

Daugiausia įvežta tekstilės žaliavos, siūlų ir įvairių audinių.

1934 metais importas buvo 138 milijonų litų.

Parduos 90.000 kiaulių

Bendrovė «Maistas» yra padariusi sutartį su rusais parduoti jiems šiais metais 90.000 kiaulių ir 800 raguocių už apie 10 milijonų litų. Iš ūkininkų «Maistas» jau kiaules pradėjo supirkti.

Pereitais metais iš ūkininkų buvo supirktas apie 450.000 kiaulių.

Bažnyčios jubiliejus

Šiais metais Ukmergės parapijinė bažnyčia švenčia savo 550 metų jubiliejų. Ją įsteigė Didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila.

Galės mokytojauti tik lietuviai

Lietuvoje yra daug gimnazijų, kuriose svetimas kalbas dėsto ne tik kad ne lietuviai, bet dažniausia net nelietuviškai nusistatę elementai, kas daro blogą įtaką mokiniams. Svetimo ministerija yra nusistačius dar šiais metais tokius mokytojus pakeisti tikraisiais lietuviais.

Pirmas lietuviškas laivas

Sausio 27 d. į Klaipėdos uostą atplaukė pirmas lietuviškas laivas «Maistas» su iškelta Lietuvos vėliava. Visa laivo įgula sudaryta iš lietuvių. Taigi vandenyne plaukios ir mūsų laivas.

Steigiamas mirties fondas

Lietuvos Generalinė darbininkų atstovybė steigia darbininkų mirties fondą, į kurį visi darbininkai privalės mokėti tam tikrą nuosimtį nuo gaudamų algų, kad jiems mirus būtų jie tinkamai palaidoti, o jų šeimos galėtų gauti pašalpas.

Brazilija

Karnavalas Rio

Rio de Janeiro mieste karnavalas praėjo su dideliu entuziazmu. Pasisekė geriau, negu kitais metais.

Karnavalo metu įvairių nelaimingų atsitikimų su žmonėmis buvo 374, iš kurių daug mirė.

Tapo suimta už įvairius prašien gimus 140 asmenų, kurie tačiau trečiadienį tapo paleisti į laisvę.

Steigs naują uostą

Susisiekimo Departamentas paspyrė atskirą komisiją ištirti S. Borja (Estado Rio Grande do Sul) vietą prie Atlanto vandenyno, kur manoma steigti naują uostą. Be to pavesta tai pačiai komisijai išdirbti planą ir pagaminti statybos samatą.

SKELBKITES TIK

«ŠVIESOJE»